

Dansk Industri

DIGITALISERING DER FLYTTER DANMARK

DIGITALISERING DER FLYTTER DANMARK

Hver eneste dag handler vi danskere alt fra dagligvarer, tøj og sko til bil og bolig – digitalt, hjemme fra sofaen. Når vi skal skrive datteren op til vuggestue, eller sønnen skal have nyt pas, så kan vi klare det online. Vi går i banken på vores telefon, og selv skattefar møder vi nu på nettet, hvor vi nemt kan indtaste vores oplysninger – hvis de da ikke allerede automatisk er tikket ind.

Danske virksomheder og den offentlige sektor har dygtigt grebet nye teknologier, og computere, robotter og digital lagerstyring har været med til at revolutionere arbejdsgange på fabrikken, på sygehuset og på advokatkontoret. Den digitale udvikling spiller en afgørende rolle for, at danske løsninger er populære herhjemme og verden over – og gerne skulle fortsætte med at være det. Det skaber nemlig job og gør hele samfundet rigere.

Kort sagt – Danmark er et af verdens mest digitale samfund. Vi har taget ny teknologi i brug, efterhånden som den er blevet tilgængelig, og brugt den til at løfte vores velstand og forbedre vores velfærd på en måde, som resten af verden ser på med beundring og gerne rejser hertil for at lære af.

Men har vi så ikke gjort rigeligt?

Nej – tværtimod. Hvis Danmark skal blive ved med at være i front på den digitale agenda, skal vi udnytte vores førerposition og investere massivt i fremtiden.

Vi skal bruge den nye teknologi med omtanke, og her er digital ansvarlighed et nøgleord. Dataetik og cybersikkerhed skal altid tænkes ind, når vi anvender ny teknologi. Men bruge teknologien, det skal vi.

Det bliver ikke gratis, men det bliver det hele værd.

DI foreslår, at regeringen investerer 10 mia. kr. i den digitale udvikling af vores samfund. Det vil være med til at gøre Danmark til et endnu bedre samfund og et bedre sted at drive virksomhed.

Men hvis vi skal lykkes, kræver det samarbejde. Virksomhederne skal samarbejde mere med hinanden og med myndighederne – og myndighederne skal blive endnu bedre til at samarbejde på tværs.

VISION: ”Danmark skal være et digitalt foregangsland, som udvikler løsninger i verdensklasse til gavn for hele samfundet – borgere, det offentlige og virksomhederne.”

DI's medlemsvirksomheder kan bidrage med viden, inspiration og konkrete svar på de mange spørgsmål, som presser sig på på det digitale område. DI's medlemmer har allerede de første svar på en del af udfordringerne, og derfor præsenterer vi nu 46 konkrete forslag som et første bud på indsatser, der vil gøre Danmark stærkere digitalt.

Men digitaliseringen stiller også en række grundlæggende spørgsmål, som vi i fællesskab skal finde svar på.

DI kickstarter derfor initiativet CEO Commitment – Vision for et stærkere Danmark, hvor CEOs på en række temamøder vil invitere relevante ministre, politikere, borgmestere, regi-

onsformænd, forskere, fagbevægelse og andre interessenter til en dialog om de udfordringer Danmark står overfor, og hvordan vi skal løse dem i fællesskab. Resultaterne af møderne i CEO Commitment vil løbende blive præsenteret for regeringen som indspark til regeringens kommende digitaliseringsstrategi for Danmark, ligesom DI vil bruge resultaterne til at målrette indsatser mod DI's 18.000 medlemsvirksomheder.

Vi skal sammen finde svarene på, hvordan vi gør Danmark til et digitalt foregangsland, som udvikler løsninger i verdensklasse til gavn for hele samfundet – borgerne, det offentlige og virksomhederne.

DATA SKABER VÆRDI FOR OS ALLE

”In God we trust. All others must bring data”, siger man på den anden side af Atlanten. – (Statistikker W. Edwards Deming). Data bliver som regel brugt til at dokumentere noget konkret. Hvor meget man har solgt, eller hvor hurtigt man kan udføre en opgave. Vi kan opnå så meget mere med data i dag, hvis vi vil, og hvis vi udnytter de muligheder, it-software programmerne har i dag. Men det kræver, at rammerne for, hvordan vi deler data, og hvad vi vil opnå med data, kommer på plads.

Kan man forestille sig, at danske virksomheder indenfor medicinalindustri, sundhed, og velfærd ved hjælp af data på disse områder kan udvikle nye banebrydende produkter til f.eks. kroniske syge, diagnosticere sygdomme og skabe velfærdsteknologi, som kan eksporteres til hele verden?

Kan man forestille sig, at danske virksomheder reducerer CO₂-udledningen og optimerer produktion og arbejdsmiljø ud fra den viden, de får ved at analysere store datamængder fra produktionsgangen, elregningen, personaleafdelingen og salgsmønstrene? Kun fantasien sætter grænser for den værdi, samfundet kan opnå, hvis vi bliver verdensmestre i at sætte data i spil – og vride viden ud af dem.

Kina og USA er i fuld gang med at satse på den digitale fremtid. De investerer massivt,

og i begge lande bliver data brugt i stor stil. I Kina bliver data brugt til alt fra overvågning af borgerne til nye innovative produkter overalt i erhvervslivet, på universiteterne, i grundskolen og i kampen mod corona. Der er ikke begrænsninger på brugen af data, og det bekymrer os i Europa med god grund. Det er ikke et eksempel til efterfølgelse. Derfor ser vi også, at EU markerer sig på den digitale hjemmebane og stiller forslag om en europæisk datastrategi, der skal løfte unionen ind i fremtiden.

Danmarks skal spille med. I de seneste år er begreber som digital ansvarlighed, dataetik, datasikkerhed og borgernes retssikkerhed blevet hede emner. Det er sket i takt med, at nye teknologier som f.eks. kunstig intelligens har vist os, hvad teknologien kan.

Vi kender alle eksempler på, hvordan manglende styr på data leder til mistillid til demokratiet og vores fælles samfundsmodel. Tag bare Brittasagen eller de seneste bankskandalesager. Med en stærk datastrategi på alle væsentlige samfundsområder skal Danmark navigere som forbillede for alle lande i verden. Vi skal give god plads til innovation og skabe velstand ved hjælp af data, samtidigt med at vi sikrer privatlivets fred og sørger for, at mulighederne for at snyde og svindle i virksomhederne og i den offentlige administration forsvinder.

VISION: ”Danmark bliver det første land i verden, der nemt, sikkert og med respekt for privatlivet deler og anvender data fra borgere, myndigheder og virksomheder til gavn for hele samfundet.”

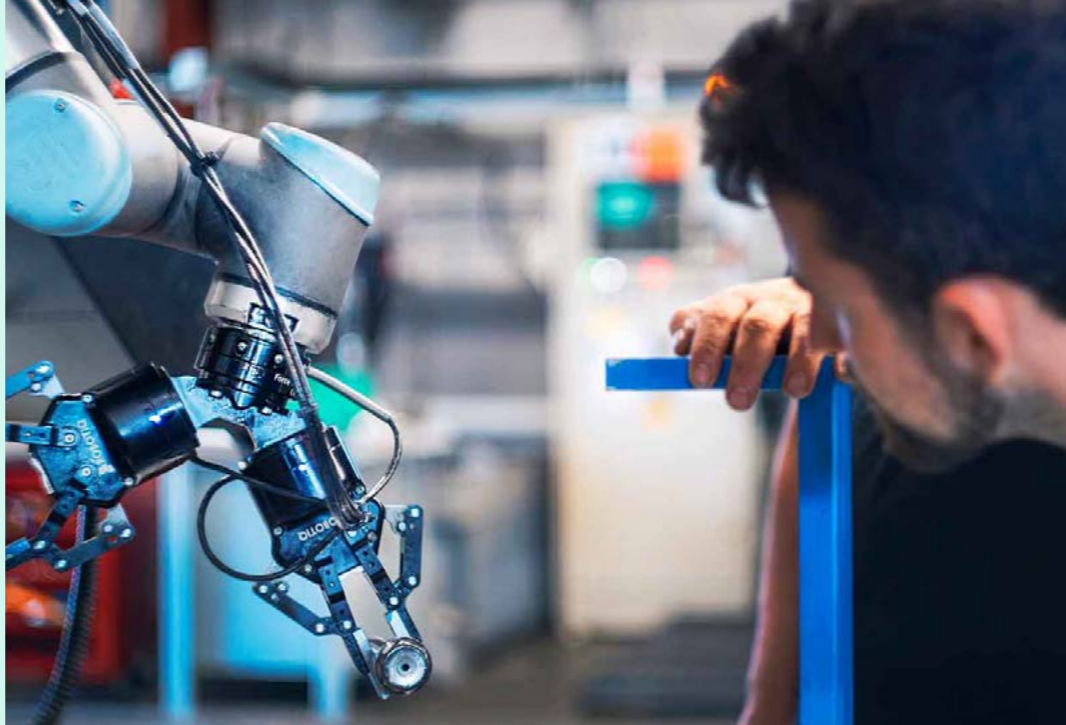
DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvordan får vi skabt incitament for virksomheder og borgere til at dele data, så der kan opstå nye samarbejder og nye løsninger inden for alle brancher og velfærdsområder?
- Hvordan kan vi bruge data til at redde klimaet og miljøet, og hvordan kan vi for alvor få de gode danske sundhedsdata i spil?
- Hvordan får vi udnyttet de nye muligheder i f.eks. IoT, 5G og kunstig intelligens samtidig med, at vi finder den rigtige etiske balance og sætter digital ansvarlighed højt?

CASE

Automatiseret billeddiagnostik på scanningsdata giver bedre behandling

Virksomheden Cerebriu har udviklet en løsning, Apollo Brain, til bedre billeddiagnostik ved automatisering af MR-scanninger af hjernen. Apollo Brain indlæser MR-hjernescansdata i realtid, og opfanger hjerneblødninger, blodpropper og hjernetumorer, mens patienten ligger i scanneren, så undersøgelsen kan tilpasses dynamisk til den enkelte patient og sikre optimale billeder til udredningen. Akutmodtagelsen kan, allerede inden patienten har rejst sig fra scanneren, planlægge patientens videre forløb; f.eks. hjemsendelse, direkte indlæggelse og behandling, eller transport til et hospital, der er specialiseret i at foretage den nødvendige behandling, hvis patienten skulle være havnet på et forkert hospital. Samlet reducerer dataanalysen og løsningen gennemløbstiden per patient med minimum 30 afgørende minutter i akutte tilfælde og op til tre dage i mindre akutte tilfælde, samt sparer betydelige hospitalsindlæggelser og lægelige ressourcer.

CASE

CO₂-regnskab på energiforbrugsdata øger viden om SMV'ers klimaaftryk

Startup virksomheden Legacy App har udviklet en digital platform, der skal gøre CO₂-regnskaber til allemandseje for SMV'er. Legacy trækker automatisk forbrugsdata fra en virksomheds el-, vand- og varmeudbydere. Data omregnes herefter til tilsvarende CO₂-udledning, der præsenteres i et letforståeligt format. Det kan hjælpe bl.a. SMV'er til at få et overblik over deres klimaaftryk, så de kan levere CO₂-regnskaber til større kunder og myndigheder.

Med Legacy App kan ledelsen, regnskabsmedarbejderen eller den CSR ansvarlige i virksomheden følge med måned for måned og sammenligne med branchegennemsnittet for at forstå, hvor i forbruget der skal skæres ned. Det skal hjælpe SMV'er med at spare penge samtidig med, at klimaaftrykket nedsættes.

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST

En national datastrategi skal give Danmark klare retningslinjer for sikker og ansvarlig udnyttelse af data fra danskernes og virksomhedernes hverdag. Strategien skal vise vejen til endnu bedre læringsværktøjer, mere målrettet medicin og bedre sundhedsudstyr samt flere grønne løsninger til, hvordan vi kan spare på energi og ressourcer – både i Danmark, i EU og globalt.

Vi skal have klare retningslinjer bl.a. for, hvordan man deler og beskytter data, der med ansvarlighed som kerneværdi kan fremme brugen af virksomhedernes, myndighedernes og borgernes data inden for styrkepositioner som sundhed og life science, industri og produktion, offentlig administration, energi, vandteknologi, finans, transport, smart city, og hele den grønne omstilling.

Vi skal sammen skabe en kultur med digital ansvarlighed. En kultur der giver virksomhederne mulighed for at drive virksomhed og skabe værdi med data, og samtidig fastholder tilliden til hinanden i verdens mest digitaliserede samfund.

Den nye mærkningsordning for it-sikkerhed og ansvarlig dataanvendelse, som går i luften i 2021, vil sætte digital ansvarlighed på dagsordenen i virksomhederne. Mærket skal tydeliggøre, hvilke virksomheder, der arbejder med digital ansvarlighed. Så virksomhederne kan markedsføre sig på det, og forbrugerne kan opnå større tryk om brugen af deres data.

Virksomhedernes data skal kommercialiseres, det vil sige, at vi skal have skabt incitament til, at virksomheder deler data med hinanden. Det kræver, at vi udvikler nogle modeller for, hvordan data deles, så det er nemt og værdifuldt for de involverede virksomheder. På samme måde skal borgeren i højere grad have mulighed for selv at bestemme brugen af personlige data registreret i det offentlige såvel som i private virksomheder.

SMV'ER UDNYTTER DIGITALISERINGEN TIL FULDE

Hvordan får jeg næste store ordre ud af vagten? Jeg mangler varen fra min leverandør, og de to vigtigste medarbejdere har lagt sig syge". De fleste virksomhedsledere har helt naturligt kerneforretningen som deres hovedfokus. Det er den, de tænker på, når de står op om morgenen. Digitalisering og investeringer i it, der kunne lette forretningsgangen, kommer i anden række, eller tredje eller fjerde.

Adspurgt i efteråret forventede de danske virksomheder samlet set at investere over fem mia. kr. mere i it i 2020 end året før. Men det er de store virksomheder, der trækker lokomotivet, mens mange små og mellemstore står tilbage på perronen. Ud af de godt fem mia. kr., som virksomhederne skønnede at øge deres it-udgifter med i 2020, er det kun lidt over en halv mia. kr., som ventes brugt i SMV'erne.

Mange SMV'er udnytter derfor ikke i tilstrækkelig grad digitale teknologier til at effektivisere deres forretning og/eller tilføre ekstra værdi i deres produkter og services. Samtidig er SMV'er som gruppe meget sårbare overfor cyberangreb. Den enkelte SMV har ikke ressourcer til at have et stort cyber-sikkerhedsberedskab – eller for den sags skyld de kompetencer, der skal til for at drive digitaliseringen frem. Når SMV'erne samtidig udgør langt størstedelen

af de danske virksomheder, så bliver det et problem. Ikke kun for den enkelte, men for vores samlede konkurrencekraft. Digitalisering er ikke kun digitale platforme, kunstig intelligens eller blockchainteknologi. Digitalisering er også skridt som nye digitale samarbejder med andre leverandører og kunder, digital lagerstyring, bedre regnskabssystemer og fornuftig systematisk datahåndtering. Og for mange er det de skridt, der skal trædes først.

Derfor skal vi være langt bedre til at møde den enkelte virksomhed, der hvor de er, i deres digitale udvikling. De skal have adgang til rådgivning, ny viden, medarbejdere med digitale kompetencer og et imødekommende offentligt digitalt system.

I alle brancher er der digitale frontløbere, som har formået at bruge digitale metoder til at udvikle nye produkter og services, eller til at producere det, de nu engang producerer, smartere. Hvis Danmark som det første land i verden for alvor formår at løfte alle virksomheder digitalt, også SMV'erne, vil det kunne løfte dansk konkurrencekraft markant.

VISION: "Vi har mange innovative virksomheder, store som små. Hver virksomhed skal have værktøjerne og ressourcer til at være digitalt innovative ud fra deres eget ståsted"

Hvis digital udvikling af forretningen skal være en naturlig del af ledernes hverdag i de små og mellemstore virksomheder, så skal redskaberne, inspirationen og i nogle henseender hjælpen være lige ved hånden.

DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvad inspirerer den enkelte leder til at investere i digitalisering af virksomheden?
- Hvordan får vi flere SMV'er ind som leverandører af gode løsninger, når samfundets udfordringer inden for sundhed, miljø, klima, velfærd og meget mere skal løses?
- Hvordan bliver danske virksomheder og særligt SMV'er mindre sårbare overfor cybertruslen?

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST

Vi skal gøre det til en naturlig ting for vores virksomheder at tænke digitaliseringen ind i deres forretning. Udgangspunktet bør være virksomhedens forretningsmodel, og hvordan virksomheden kan bruge de digitale muligheder og værktøjer til at forbedre sin forretningsmodel. Den inspiration og indsigt skal virksomhedslederne have adgang til.

SMV: Digital programmet tilbyder en nem og ukompliceret hjælp til at skubbe gang i virksomhedens digitale tiltag og projekter, som virker. De fleste får mod på mere digitalisering. SMV: Digital programmet skal derfor fortsættes og styrkes. Hvis vi virkelig vil videre, skal virksomhederne, ud over at få tilskud til rådgivning, også kunne få investeringsstøtte, så de kan søge om tilskud til at indkøbe udstyr, teknologi, robotter, software mv. Det har været en mulighed i løbet af efteråret, finansieret af midler til genstart af økonomien efter corona, og den mulighed bør også ligge i programmet fremadrettet. Det vil for alvor sætte gang i udbredelsen af alle de digitale løsninger, der findes, og som kan løfte produktionen og effektivisere arbejdsgangene i tusindvis af danske SMV'er.

Vi skal give virksomhederne styrke til at handle på it-sikkerhed. Vi har brug for en enhed på tværs af det offentlige og private, der i dagligdagen hjælper SMV'erne til bedre it-sikkerhed. Den skal på eget initiativ varsle SMV'er om sikkerhedshuller, trusler og angreb, der er relevante for den enkelte SMV. Der skal være let tilgængelig information, som vejleder i, hvordan man sikrer virksomheden bedst. Ligesom der skal være et sted, man kan ringe hen, hvis uheldet er ude. Systemet skal sikre, at SMV'en bliver ringet op, hver gang, den har et synligt hul på it-sikkerheden.

Der skal opbygges økosystemer, hvor mindre virksomheder arbejder sammen digitalt og hvor offentlige udbudsprocesser ikke spænder ben for den gode digitale løsning uanset hvilken størrelse virksomhed, der byder på opgaven.

CASE

Bedre bundlinje med digitalt værktøj i malerfirma

20 pct. optimering af forretningen i løbet af et år. Malerfirmaet Dueholm fik med håndværker it-løsning fra EG A/S digitale fordele, der flyttede forretningen: Bedre overblik over sager og omkostninger, optimerede arbejdsgange, korrekt fakturering, forbedret kvalitetssikring og sparet tid. Med sparring fra EG tog mester trods skepsis springet fra papersedler til digital styring og en markant bedre bundlinje.

CASE

Digital satsning skaber grobund for global vækst

WindowMaster i Vedbæk leverer intelligente cleantech løsninger til alle typer vinduer og facader i byggerier, der f.eks. muliggør automatisk åbne- og lukkefunktioner ud til naturen. På den måde tilbyder bl.a. Moesgaard Museum, Rigshospitalet og elefanthuset i Københavns Zoo i dag en oplevelse af et optimalt og energieffektivt indeklima. Ikke alene har WindowMaster opnået stor succes og udviklet forretningen ved at knytte teknologi til traditionelt fysiske produkter. Men virksomheden har også satset på IoT og Cloud solutions, så virksomhedens løsninger kan idriftsættes og serviceres online, hvor de seneste eksempler på idriftsætning i bl.a. Nordnorge og USA er sket uden rejseaktivitet. Denne sidste digitale satsning får nu WindowMaster stærkere end nogensinde ud ad krisen med grobund for global vækst.

OFFENTLIGE MYNDIGHEDER KOMMER VIRKSOMHEDERNE I MØDE

”Kære virksomhed, du skal betale din skat, dokumentere din fødevarer sikkerhed eller dit køre- og hviletidsregnskab – og du skal gøre det sådan her – ligegyldigt hvordan du selv registrerer data, og uanset, om der findes smartere løsninger på markedet. M.v.h. det offentlige.”

I dag er myndighedernes behov omdrejningspunktet i virksomhedernes møde med det offentlige. Det skal vi væk fra. Virksomhedens virkelighed og arbejdsgange skal være udgangspunktet.

Det er selvfølgelig fair, at virksomhederne skal indberette og dokumentere, at de følger lovgivningen. Men vi skal væk fra fokus på, at staten har brug for en oplysning, og i stedet fokusere på, hvordan oplysningen kan komme frem med mindst mulig gene for virksomheden.

Danmark er et digitalt foregangsland, men i den daglige drift er der stadig et stort uudnyttet potentiale i en stærkere sammenhæng mellem de offentlige it-systemer, og virksomhedernes systemer. Vi kan effektivisere både tilsyn, kontrol, bevillinger og tilladelser, hvis vi bruger de muligheder, der er i de nyeste teknologier på markedet og i automatisk deling af data.

Myndighederne skal fremover tage udgangspunkt i virksomhedernes systemer, og virksomhederne skal kunne dele data med det offentlige direkte fra deres systemer. På den måde vil kravene til indberetning blive opfyldt automatisk, i stedet for at virksomhederne skal taste det hele ind en gang til, hver gang der skal indberettes, eller virksomheden skal sende informationerne i en mail.

Automatisk kommunikation mellem myndigheder og virksomheder vil samtidig give bedre sagsbehandling i det offentlige. Vi får effektive sagsgange og giver medarbejderen i det offentlige mere tid til at svare på spørgsmål og vejlede virksomhederne om lovgivning og ændringer, som ikke kan sættes på en formel. Når data indrapporteres automatisk sikrer vi desuden, at oplysningerne er korrekte, så vi undgår fejl og snyd.

Mødet med myndighederne kan også være med til at sætte skub i virksomhedernes digitalisering. Hvis de kan spare tid og besvær ved at indberette automatisk, så er der en bedre businesscase i at opgradere virksomhedens regnskabssystemer.

VISION: ”Fremtidens offentlige løsninger tager udgangspunkt i virksomhedernes virkelighed, deres it-systemer og deres arbejdsgange.”

Hvis mødet med det offentlige skal opleves så problemfrit som muligt, kræver det, at myndigheder og erhvervsfolk finder løsninger på en række udfordringer i fællesskab. Vi skal finde løsninger, der tager højde for, at ikke alle virksomhederne er lige digitaliserede, og ikke har de allernyeste it-systemer. Derfor skal vi stille krav, der udvikler virksomhederne, men ikke så store krav, at de vælter nogen omkuld.

DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvad skal der til for at gøre indberetninger og kontrol lettere for virksomhederne gennem automatisering og brug af nye teknologier?
- Hvordan finder vi de rette modeller for ejerskab og fortrolighed om virksomhedernes data – f.eks. hvis det er produktionsdata, der skal kontrolleres?
- Hvordan sikrer vi, at vi får nyeste innovation ind i den offentlige administration?

CASE

Gødningsdata direkte fra landbrugsmaskinen

Agrointelli sælger robotter til landbruget, som kan bruges til at sprøjte præcist på den enkelte kartoffelplante eller ukrudtsplante, hvis det visuelle system fortæller, at lige netop denne plante har brug for gødning eller pesticider. Præcisionen gør, at det er muligt at begrænse mængden af sprøjtemidler til der, hvor der lige netop er behov for det.

Det er godt for miljøet og også en god case for landmanden, som kan optimere udbyttet ved at give planterne det, de har brug for, hverken mere eller mindre. Win-win. Men reguleringen kan ikke tage højde for, at man bruger færre pesticider ved at være mere præcis. Reguleringen bygger på gennemsnitsbetragtninger. Teknologien er på plads til at dele data direkte fra marken med myndighederne.

Så i princippet vil man kunne blive reguleret ud fra præcis den mængde gødning eller pesticider, man har brugt og ikke ud fra, den mængde man tidligere var nødt til at bruge uden teknologiens hjælp.

Foto: Getty Images

CASE

Fra øget e-fakturering til automatisk årsregnskab

Alle virksomheder skal fakturere og bogføre deres indtægter og udgifter. I Danmark bruger små og mellemstore virksomheder i gennemsnit 70.000 kr. årligt i arbejdstid på fakturahåndtering, bogføring og regnskabsindberetninger til myndighederne. Der er væsentlige gevinster ved at benytte digitale bogføringssystemer, med automatisk bogføring, hvor bogføringen sker øjeblikkeligt ved udsendelse og modtagelse af elektroniske fakturaer (e-fakturaer). Alligevel halter denne sidste automatisering bagefter. Det skyldes primært, at e-fakturaer, der er en forudsætning for automatisk bogføring og valid automatisk indberetning, kun benyttes i begrænset omfang i B2B-handel. I stedet benyttes pdf-fakturaer eller mails til udveksling af fakturaer. En hurtigere, frivillig digitalisering af virksomhedernes pengestrømme vil give massive lettelser, øge transparensen til gavn for både virksomheder og myndigheder, skabe et bedre kontrolgrundlag for samme og på sigt lede til en fuldstændig nytænkning af revisionspligten og årsregnskabet, som det kendes i dag.

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST

Hvis mødet med det offentlige skal opleves så problemfrit som muligt, kræver det, at myndigheder og erhvervsliv får en del ting på plads i fællesskab.

Vi skal finde løsninger, der tager højde for, at ikke alle virksomheder er lige digitaliserede og ikke har de allernyeste it-systemer. Derfor skal vi stille krav, der udvikler virksomhederne, men ikke så store krav, at de vælter nogen omkuld.

På samme måde skal vi stille krav til de offentlige indberetningssystemer. Vi skal sikre, at myndighederne kun spørger én gang om samme oplysning, det kræver, at det offentlige deler oplysninger på tværs af myndigheder til virksomhedens fordel. Det kræver, at der tages stilling til, hvordan vi balancerer beskyttelse af privatlivets fred, kontrol og tilsyn, sikkerhed og adgangskontrol og andre relevante krav i forhold til hinanden.

På de områder, hvor alle virksomheder møder myndighederne, f.eks. når det kommer til skat og regnskab, er Danmark allerede en digital nation, men vi skal brede ud. Vi skal gennemgå virksomhedernes møde med det offentlige inden for alle brancher, og sætte ind der, hvor vi stadig mangler gode og velfungerende digitale løsninger i virksomhedens møde med det offentlige.

I takt med at flere og flere teknologier og digitale systemer og løsninger ser dagens lys, skal vores lovgivning også afspejle de muligheder, det giver. Vi skal styrke indsatsen for at gennemse eksisterende og kommende lovgivning og sikre, at der allerede i de politiske aftaler indgår overvejelser om, hvordan lovgivningen forvaltes på en måde, så den giver mindst muligt bøvl, og om lovgivningen uhensigtsmæssigt forhindrer optimal nytte af teknologier til gavn for samfundet.

DIGITALE KOMPETENCER ER NOGET, ALLE SKAL HAVE

”Hvornår er du sidst blevet bedre til noget digitalt?” Kunne man passende spørge sin kollega hen over frokostbordet i kantinen. Det er i høj grad den enkelte medarbejder, der skal hoppe med på vognen og lære noget, de ikke kunne i går. Det er chefen ikke i stand til at lære for dig.

Vi taler tit om fremtidens kompetencer – det er digitale kompetencer ikke. Det er nutidens, for vi skal bruge dem lige nu. Virksomhederne skriger efter dem, nu og her. Behovet dækker over en lang række tekniske (f.eks. programmering) og ikke-tekniske kompetencer (f.eks. viden om digital forretningsforståelse, behandling af virksomhedens data og digital innovation).

Det kan være medarbejdere, som binder ny digital teknologi sammen med udvikling af nye produkter, koncepter og forretningsudvikling. Det kan være erhvervsøkonomen, der anvender machine learning til at forudsige markedsbevægelser eller advokaten, der rådgiver kunder på baggrund af databaserede og automatisk genererede kontraktudkast. Men det kan også være produktionsmedarbejderen, der kan betjene virksomhedens nyeste robot, som kan gøre arbejdet smartere end den tidligere maskine.

Danske virksomheder bruger mange kræfter på at udvikle deres medarbejders kompetencer. Kun i Finland, Sverige og Schweiz er andelen af medarbejdere, der har modtaget uddannelse eller træning inden for den seneste måned,

højere end i Danmark (Eurostat, 2019). Det er positivt, men der bør være øget fokus på netop de digitale kompetencer.

Det handler ikke kun om specialister, men om at alle skal blive dygtigere til at bruge de digitale muligheder derfra, hvor de står. Derfor skal vi også have sat rammerne for, at alle kan blive bedre til at bruge de digitale muligheder i deres dagligdag. Fra første skoledag til sidste dag på arbejdsmarkedet. Så flere bidrager til at skabe vækst og finde svar på samfundets problemer gennem digitale løsninger indenfor stort set alle sektorer. Det kan være bedre ældrepleje, løsninger, der reducerer vores klimaaftryk, løsninger til hurtigere distribution af fødevarer, mere effektiv byggestyring – ja kun fantasien sætter grænser.

I folkeskolen er der allerede sat rigtig meget ind på at integrere digitale kompetencer bedre i undervisningen. Siden 2018 har en række folkeskoler på forsøgsbasis haft teknologiforståelse og digitalisering på skoleskemaet, og efter et år i coronaens tegn har alle elever som led i hjemmeundervisningen gjort sig erfaringer med digital læring i forbindelse med fjernundervisning. Men fjernundervisning giver ikke i sig selv bedre læring. Det gør digital læring, når det kombineres klogt med traditionelle måder at lære på. Digital læring bruger f.eks. spillemønstre, det digitale rums muligheder for at gøre ting levende og data til at tilpasse niveauet til den enkelte elev – såkaldt adaptiv læring.

VISION: ”Den enkeltes digitale kompetencer styrkes fra første skoledag til sidste dag på arbejdsmarkedet.”

Hvis alle løbende skal prioritere at blive digitalt dygtigere, så skal vi have skabt de rette rammer.

DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvordan gør vi det mere attraktivt for forskellige fag/befolkningsgrupper at efteruddanne sig og tilegne sig digitale kompetencer?
- Hvordan sikrer vi, at skoler og uddannelser inden for alle fag klæder de kommende generationer på til et digitalt arbejdsliv?
- Hvad skal der til for at styrke adgangen til digitale talenter i Danmark, hvordan får vi f.eks. flere unge til at vælge en STEM-uddannelse, og flere udlændinge til at vælge Danmark til?

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST:

Indsatsen skal være mest ambitiøs der, hvor vi har størst impact, nemlig i folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Her skal der arbejdes mere systematisk, og de gode erfaringer skal udbredes. Vi skal også have pigerne med. Alle undersøgelser viser, at der er en skævvridning i forhold til kvinders og mænds forståelse og anvendelse af teknologi. Hvis blot én pige mere i hver folkeskoleklasse valgte en naturvidenskabelig retning i sit liv, ville det løfte Danmarks adgang til digitale kompetencer til et helt andet niveau.

Vi skal gennemgå alle uddannelser, og se på om de færdiguddannede får de digitale kompetencer, der skal til for, at de kan være med til at nytænke mulighederne inden for deres fag.

Vi skal gøre det attraktivt og let for lærerne at efteruddanne sig, så alle elever får et højt niveau af digitale kompetencer. Det gælder også på erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Der er lavet mange nye kurser til ufaglærte og faglærte for at klæde dem på med digitale kompetencer inden for brancher som handel, service, byggeri og industri. Der er behov for en fokuseret indsats fra uddannelsesinstitutioner, der udbyder digitale kurser i at synliggøre mulighederne og efteruddanne deres lærere til opgaven.

Der skal være både rum og incitament til at bruge digital læring, selvom det kræver investeringer og udviklingsarbejde. Og det skal være muligt at tilbyde kursister, studerende og arbejdsgivere den fleksibilitet som digitale undervisningsforløb giver, uden det bliver dyrere for hverken udbyder eller bruger.

Foto: Ditte Valende

CASE

Styrket teknologiforståelse med robotter i billedkunstlokalet

Hørsholm Skole er en af de skoler, som deltager i pilotprojektet med teknologiforståelse, og her har robotter og teknologi fundet vej ind i billedkunstlokalet i 1.-3. klasse.

I forløbet har eleverne kodet en tegning i en app, som efterfølgende er blevet overført til en robot. Robotten kan enten programmeres til at holde en tusch eller køre rundt i noget maling. Det får eleverne til at reflektere over, om det er kunst, fordi der er brugt tusch eller maling, eller om det er kunst, fordi eleverne selv udfylder robotens mønstre med farver efterfølgende. I forsøget er det samarbejdet mellem robot og elev, der udvider elevernes måde at tænke på.

Samspelet med robotterne sker efter en "trial and error"-tilgang, og eleverne er med til at frembringe noget ved at arbejde med teknologien, og er dermed ikke bare passive brugere, der bare downloader noget.

CASE

Ørsteds online simulerings-spil til forandringsledelse

Ørsted er en af de virksomheder, der måtte gentænke, hvordan de faciliterer deres forandringsledelse mere virtuelt, da coronaen ramte. Al Ørsteds Change Management træning er i dag lagt op virtuelt, så de enkelte ledere overalt i verden kan tilmelde sig træningen, der designes og styres her fra kontoret i Gentofte. Med online platformen Actee har Ørsted mulighed for at nå ud til alle dele af organisationen og udvikle en ens forståelse af, hvordan virksomheden arbejder med forandringsledelse. I kølvandet på corona-krisen lever virksomhederne i en endnu mere digitaliseret og konstant omskiftelig virkelighed. Det styrker behovet for at kunne simulere mange forskellige scenarier. Derfor håber Ørsted på, at det boost vi oplever lige nu, bider sig fast på den lange bane, så vi ser endnu flere gamificerede tilgange til ledelsesudvikling og forandringsprocesser.

SAMMEN SIKRER VI DANMARKS DIGITALE FUNDAMENT

”Kære bilist, ruten er omlagt pga. huller i vejen, vejen åbnes igen om fem år”. Sådan står der sjældent på omkørselsskiltet. Mens ”Kære skatteyder, din ejendomsskat kan først beregnes om fem år”, desværre er en realitet.

Vi bruger milliarder hvert år på at binde Danmark tættere sammen med solide veje, broer, færgeruter og cykelstier. Det får os til at hænge sammen som nation fra Skagen til Gedser, Blåvandshuk til Østerskær, og når færgen får motorstop, eller frosten laver hul i vejen, er der kun en ting at gøre: fikse det hurtigst muligt.

Et solidt, robust og tidssvarende digitalt vejnet er afgørende for Danmarks fortsatte udvikling. Vi skal have mobil- og bredbåndsdækning i hele landet, og de løsninger og systemer, der holder vores velfærdssamfund kørende – inden for f.eks. skat, sundhed, social, skole, politi, retssystem og forsyning – skal vi vedligeholde og udbygge – lige så naturligt som vi lukker et hul i den midtjyske motorvej.

Men en mangeårig rekord som førende digital nation, har sat sine spor. I Danmark gik vi i gang med de digitale landvindinger længe før vores nabolande, og står nu med nogle uhen-

sigtsmæssige huller i vores digitale fundament, som vi hurtigst muligt skal have udbedret. Det gælder eksempelvis vores skatte- og retssystemer og i forhold til flere af de centrale registre.

Men vi skal samtidig forblive fremsynede og huske at høste gevinsterne for samfundet ved at anvende de nyeste teknologier optimalt. Hele tiden, hver dag.

Med et digitalt fundament i verdensklasse, kan vi lettere skærme os mod cyberkriminalitet målrettet vores stadig mere digitaliserede forsyningskæder. Vi kan udbygge brugen af telemedicinsk behandling og genoptræning i eget hjem. Vi kan øge brugen af robotteknologi på operationsstuen, i klasseværelset og i produktionskæden, hvor det giver mening og løfter vores velfærd eller virksomhed. Vi kan kommunikere med hinanden og det offentlige når som helst og hvor som helst, og vi kan opfinde og udvikle fremtidens digitale og teknologiske løsninger på egne og verdens udfordringer.

VISION: ”Danmark har verdens bedste digitale infrastruktur målt på anvendelse, udbredelse, robusthed, innovation og sammenhæng på tværs af samfundet.”

De offentlige investeringer i digitalisering og brug af nyeste teknologi spiller en essentiel rolle for vores digitale fundament. Ambitionen må være, at vi skal sørge for, at vi vedligeholder og videreudvikler fundamentet, og at det bliver anvendt bedst muligt til flest mulige formål – ikke bare i det offentlige.

DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvordan får vi den offentlige og private sektor til at samarbejde bredere - om udvikling, drift, indkøb og udbredelse af digitale fællesløsninger og -platforme som f. eks. NemID, Borger.dk og de centrale registre?
- Hvordan sikrer vi, at alle får adgang til højhastighedsbredbånd, at der er konkurrence på bredbåndsmarkedet, og at vi har den rette infrastruktur til at udnytte mulighederne inden for f.eks. 5G og IoT?
- Hvordan får vi skabt optimale rammer for, at investeringer i nye it-systemer og løsninger, der gavner hele samfundet kan komme fra begge sider af bordet – både offentlige og private parter?

CASE

Fælles digital signatur dækker behov i det offentlige og det private

Som et af de første lande i verden fik Danmark den første digitale signatur tilbage i 2003. Tredje generation er nu på trapperne, og forventes kun at blive mere succesfuld end den foregående fra 2010. Det er den finansielle og offentlige sektor, der siden 2010 sammen har investeret i den nationale digitale signatur. Selvom det ikke er en simpel konstruktion med mange forhandlinger og tovtrækkerier undervejs, så har det alligevel fastholdt fokus på, at vi i dag sidder med en løsning, vi bruger på tværs af samfundet, på tværs af den offentlige og private sektor, og altså ikke kun når vi skal logge ind på offentlige hjemmesider. Når vi ser fremad og skal investere i nye løsninger, skal vi holde denne to-delte behovsopfyldelse for øje. Har vi afklaret alles forretningsmæssige behov i samfundet? Er der interesse og rum for private medinvesteringer? Der kører flere udbud om året på ny infrastruktur til det offentlige, som hvis designet korrekt, ville kunne løfte flere formål end det offentliges alene.

Foto: Getty Images

CASE

Samarbejde om inddrivelsesløsning giver et holdbart system i verdensklasse

Skatteministeriet har i samarbejde med Netcompany og flere andre private leverandører leveret et af de mest komplekse og afgørende systemer for vores samfund; det nye gæld-sinddrivelsessystem. Udviklingen af systemet har fokuseret på at bygge et holdbart teknisk fundament, der kan udbygges og vedligeholdes mange år frem i tiden. Der er blevet arbejdet tæt sammen for at nå et fælles mål. Med systemet er det muligt at inddrive gæld på tværs af alle offentlige instanser. Dette skaber transparens og gennemsigtighed og øger tilliden til, at det offentlige indkræver sin skyld og gæld, og alle bidrager som de skal til samfundet. Systemet har i dag inddrevet 2,7 mia. kr. i gæld, og der flyttes løbende mere gæld over.

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST

Vi skal gå efter at have det bedste digitale fundament i EU med bredbånd-, mobil- og IoT-dækning, så virksomheder kan etablere sig, og folk vil bosætte sig og arbejde i hele Danmark. Det er også afgørende for, om vi kan bruge de IoT-løsninger, der kan opsamle data, som vi så bagefter kan trække værdi ud af. Danmark er i dag bredbåndsmester i EU, ikke mindst grundet massive private investeringer. For at forsætte den udvikling, er det nødvendigt med en ny og ambitiøs bredbåndsmålsætning. Samtidig skal konkurrencen på disse markeder fremmes, så vi fastholder høje investeringer, lave priser og hurtige forbindelser.

Alle kompetencer og adgang til ekspertviden skal i spil. Det er ikke tid til konsulentbesparelser og digitale nedprioriteringer, hvis vi vil tage vores digitale ambitioner alvorligt, og vi skal ikke være bange for at tænke i flere fælles løsninger på tværs af det offentlige og det private.

Vi skal etablere et nationalt digitaliseringsråd, der sætter fælles mål for udviklingen, og etablerer de nødvendige rammer for at nå derhen. Rådet skal understøtte arbejdet her og nu med at udskifte kritiske systemer med nye tidssvarende, digitale services, men skal også nytænke eksisterende digitale hjørnesten som f.eks. Sundhed.dk og Virk og give bud på nye fælles platforme for deling af data og system-til-system-løsninger eller skalering af eksisterende, der kan løfte vores virksomheder såvel som velfærd.

Vi skal have en OPS-enhed med stærk forankring i de danske kommuner og regioner og med repræsentanter fra dansk erhvervsliv i et ligeværdigt partnerskab. Enheden skal give virksomheder og iværksættere bedre muligheder for og adgang til at bidrage med innovation, nytænkning, nye arbejdsgange og udbredelse af teknologiske løsninger, der kan udvikle og løfte det danske velfærdssamfund.

Vi skal sørge for, at der fra offentlig side investeres tilstrækkeligt. Der bør fra statslig side investeres 10 mia. kr. over de næste fire år i den digitale udvikling af vores samfund. Det vil være med til at gøre Danmark til et endnu bedre samfund og et bedre sted at drive virksomhed.

DIGITALISERING SÆTTER DANMARK PÅ VERDENSKORTET

”Made in Danmark” står der stemplet bag på motordelene i din nye elbil og i deklARATIONEN på din nyeste app til indkøb af vin. Men det er ikke sikkert, at du ved det, og det er endnu mere usandsynligt, at din tyske kollega ved det.

Vi har i dag i Danmark en række højteknologiske og digitale brancher og enkeltstående virksomheder, som er førende inden for deres felt. Men vi er også en lille andedam og ikke gode nok til at vise verden, hvad vi kan. De mest succesfulde danske virksomheder er kun succesfulde, fordi de formår at sælge deres varer og services til hele verden.

Derfor skal vi være bedre til at hjælpe flere virksomheder ud i verden, og åbne døre for de virksomheder, der kan og vil blande sig i den digitale udvikling på verdensplan.

Det er helt oplagt, at det er en fælles indsats på det digitale område mellem erhvervslivet og det offentlige. Vi skal derfor skubbe de gode eksempler frem, og vise verden, hvordan vores digitale virksomheder skaber resultater for andre virksomheder, for borgerne og samfundet. Danmark skal eksportere de konkrete digitale løsninger. Men hvis vi skal arbejde for en fornuftig digital udvikling globalt, skal vi

også eksportere på skuldrene af danske digitale ”styrkepositioner” som tillid, ansvarlighed, sporbarhed, høj varekvalitet og bæredygtighed.

Det er derfor en unik mulighed, at EU har vedtaget en historisk stor genopretningsfond, som skal fremme vækst, eksport og konkurrencekraft. I alt 672,5 mia. EUR skal efter planen sættes i omløb som lån og tilskud i EU-landene. Mindst 20 pct. skal gå til det digitale. På alle flagskibsområder for EU’s genopretningsplan spiller det digitale en rolle. Det drejer sig om grønne løsninger, energieffektiviseringer, bæredygtig transport, digital offentlig sektor, digitale kompetencer, cloudløsninger og bredbånd. Der åbner sig et gigantisk eksportmarked for danske techløsninger, og vi skal aktivt promovere danske løsninger, hvis vi skal have de fulde udbytte af de mange nye markedsmuligheder hos vores partnerlande i EU.

Men EU er ikke kun et vigtigt omdrejningspunkt for afsætning af vores varer. Det er også et centralt omdrejningspunkt for regulering af det digitale område. Mange beslutninger træffes i Bruxelles ikke på Christiansborg, og der ligger derfor også et vigtigt arbejde i at præge disse beslutninger.

VISION: ”Eksportindsatsen skal gøre Danmark til det land, alle tænker på, når de skal købe digitale løsninger og produkter baseret på høj tillid, ansvarlighed, kvalitet og bæredygtighed.”

Digitalisering har både gjort verden mindre og bryder landegrænser konstant. Vi skal gøre Danmark mere synlig i EU - både i forhold til eksport af konkrete løsninger og produkter, og når rammerne for den digitale udvikling sættes.

DET SKAL VI FINDE SVARENE PÅ

- Hvordan kan den enkelte virksomhed hjælpes til øget eksport generelt og øget international e-handel?
- Hvordan bliver vi bedre til at vise EU og resten af verden, hvad danske virksomheder kan?
- Hvordan får vi skabt EU-regulering, der understøtter europæiske værdier og ansvarlighed og giver virksomhederne de bedste forudsætninger for at bruge data til innovation og værdiskabelse?

HER SKAL VI SÆTTE IND FØRST

I de europæiske bestræbelser på at skabe ansvarlig digital udvikling skal vi finde den rette balance mellem digital vækst og ansvarlig regulering. Vi skal italesætte høj tillid, ansvarlig, kvalitet og bæredygtighed.

Det hænger ikke sammen, at vi i ansvarlighedens navn med den ene hånd regulerer virksomhederne så firkantet, at der er tvivl om, hvorvidt vi i EU skal rulle brugen af moderne cloudtjenester tilbage, mens vi med den anden hånd skal skabe digital vækst og nye innovative teknologiske måder at løse samfundsudfordringer på. Vi risikerer at spænde ben for de næste vækst- og eksporteventyr, der er afgørende for den økonomiske genopretning. Debatten mangler fokus på at skabe balance og sammenhæng mellem digitale ambitioner og ansvarlighed, og hvad lovgivning egentlig kommer til at betyde for virksomhederne og for virksomhedernes dagligdag. Det skal vi komme med.

Vi skal vise verden, at Danmark er en førende nation, der har fokus på den digitale fremtid, og skaber fremtidens arbejdspladser. Det er ikke tilfældigt, at store internationale investeringer i datacentre bliver lagt i Danmark og skaber lokale arbejdspladser og en stærkere infrastruktur til at understøtte vores digitale ambitioner. Vores position som stabilt, ansvarligt og digitalt retssamfund giver genlyd omkring os – det skal vi værne om og drage fortsat nytte af.

Danmarks nye techambassadør er netop kommet med sin nye strategi, hvor der forsat er et stort fokus på tech-giganterne. Tech-virksomheder er vigtige, men tech-ambassadøren bør være meget mere. Hun skal være en stærk stemme i de globale diskussioner om digital ansvarlighed, og har en særlig rolle i at hjælpe EU til at tænke digital ansvarlighed, regulering og vækst sammen. Samtidig bør hun fremme eksport af digitale løsninger og danske værdier til EU og resten af verden, ved at fremhæve at mange danske virksomheder leverer gode digitale løsninger og elektroniske produkter med et fodfæste i digital ansvarlighed, der beskytter vores data.

Endelig skal vi være bedre til at tage ud i verden sammen, så offentlige og private kunder, tager med på eksportfremstød og viser, hvilken værdi, brugeren kan opnå ved hjælp af de nyeste danske løsninger inden for sundhed, velfærd eller effektiv administration.

CASE

Power-moduler til elbiler eksporteres til hele verden

Mere end 35 mio. biler rundt omkring i verden kører i dag med såkaldte power-moduler fra Danfoss Drives A/S. Et power-modul bruges i elbiler og hybridbiler til at styre motorens træk (og dermed hastigheden), til batteristyring og til opladningen. Modulerne er en vigtig brik i at få flere elbiler ud at køre, og Danfoss leverer blandt andet til den tyske bilindustri.

CASE

Nem adgang til hjemmesider for handicappede er en dansk handelsvare

Det følger af EU's hjemmeside-tilgængelighedsdirektiv (Web Accessibility Directive 2016/2102), at alle offentlige instanser på tværs af EU fra 23. september 2019 skal have optimeret deres hjemmesider, så folk med diverse handicap, eksempelvis nedsat syn, ord- og farveblinde, gnidningsløst og uden hindringer kan benytte sig af disse.

Selvom direktivet kun gælder offentlige myndigheder, har Siteimprove oplevet stigende efterspørgsel fra flere og flere private aktører og partnere, der også ønsker at gøre deres hjemmeside tilgængelig, og derfor ønsker at købe virksomhedens digitale tilgængelighedsløsninger.